

Rövid tartalmi összefoglaló

az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény tervezetéhez

A törvénytervezet célja az, hogy új alapokra helyezze és egységesítse az állami építési beruházások rendszerét, növelje az állami építési beruházások megvalósításának hatékonyságát az energiahatékonyság elsődlegessége mellett, megfelelő jogi, szakmai és költségvetési garanciákat nyújtson a beruházások szereplői számára ezen jogviszonyok kiszámíthatósága érdekében, megerősítse és egységesítse az állami építési beruházások megvalósításában közreműködő állami szervezetrendszer.

A törvénytervezet az állami építési beruházások rendjéről szóló törvény megalkotásán kívül javaslatot tesz több jogszabály módosítására, valamint hatályon kívül helyezésére a vonatkozó jogi szabályozás összhangjának megteremtése érdekében.

A törvénytervezet hatálya a *közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény* szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő, új építmény, építményrész, építményegyüttes megvalósítására, meglévő épület bővítésére, felújítására, helyreállítására, lebontására irányuló építési beruházásra terjed ki, amelynek megvalósításához felhasznált költségvetési vagy közvetett európai uniós forrás külön-külön vagy együttesen a becsült érték ötven százalékát meghaladja. A törvénytervezet hatálya az energetikai rendszereket érintő, valamint a honvédelmi és katonai, továbbá nemzetbiztonsági célú és rendeltetésű építményeket érintő állami építési beruházásokra, valamint az állam 100 %-os tulajdonában álló gazdasági társaság által megvalósított védelmi ipari beruházásokra a vonatkozó, az e törvény alapelveivel és céljaival összhangban megalkotandó sajátos – törvényi vagy kormányrendeleti szintű – jogszabályokban foglalt eltérésekkel terjed ki. A honvédelmi és katonai, valamint nemzetbiztonsági célú és rendeltetésű építményeket érintő állami építési beruházásokra a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló törvény rendelkezéseit a törvénytervezet szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

A törvénytervezet részletesen meghatározza, hogy mely beruházások nem tartoznak a hatálya alá. E kivételi kör speciális elemei az egyházi és belső egyházi jogi személyek, a civil szervezetek, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok építési beruházásaira, továbbá a határon túli költségvetési támogatás felhasználásával megvalósítandó építési beruházás. E beruházások esetében ugyanis a támogatási jogviszony létrehozatalakor kell gondoskodni a törvénytervezet meghatározott rendelkezéseinek érvényesítéséről.

A törvénytervezet egyik alelve, hogy a kapcsolódó állami feladatokat lehetőség szerint az állami intézményrendszeren belül szükséges ellátni, az állami gazdasági társaságok irányából az állami beruházásokért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett Építési és Közlekedési Minisztérium (a továbbiakban: ÉKM) szervezetébe áttérve azt, csökkentve ezáltal az irányítási szinteket is. 2023. január 1-jével megvalósult a társasági integráció az új állami építési beruházási rendszer megvalósításának egyik első lépéseként, amely alapján a miniszter tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó, állami építési beruházásokkal foglalkozó egyes gazdasági társaságok – a meglévő szinergiák kihasználása és a működési költségek csökkentése és a működés egyszerűsítése érdekében – integrálásra kerülnek akként, hogy a társaságok által ellátott alkotó funkciókat (azaz az állami építési beruházások kezeléséhez kapcsolódó feladatokat) az ÉKM szervezete látja el.

A törvénytervezet alapján az állami építési beruházások éves költségvetési fedezetét a miniszter irányítása alatt álló, az ÉKM fejezetétől elkülönülő, önálló költségvetési fejezetben kell

tervezni.

A törvénytervezet részletes szabályokat határoz meg az állami magasépítési beruházások és a sajátos építményfajták megvalósítására irányuló állami építési beruházások, valamint az állami építési beruházások új intézményrendszere és új döntéshozatali mechanizmusa kapcsán.

A törvénytervezet alapján az állami építési beruházásokkal kapcsolatban a Kormány új mechanizmusban dönt. Az állami építési beruházások végrehajtásának alapja az állami építési beruházási keretprogram, amely szakpolitikai-ágazati beruházási koncepciókra és ágazati beruházási tervekre épül. A törvénytervezet az állami építési beruházások érdekegyeztető fórumaként létrehozza az Állami Beruházási Érdekegyeztető Tanácsot.

A törvénytervezet megállapítja az állami magasépítési beruházásokra vonatkozó szabályokat, míg a sajátos építményfajtákat érintő állami építési beruházásokra (nyomvonal jellegű, valamint vízi létesítmények) vonatkozó speciális rendelkezéseket a törvénytervezet külön fejezetben szabályozza.